

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

JÁSZ UJSÁG

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztő címére küldendők

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN:

Egész évre 8.— K
Fél évre 4.— K
Negyed évre 2.— K

Felelős szerkesztő:

BELEZNAY LÁSZLÓ.

Laptulajdonos: **DARÁNYI FERENC.**

Előfizetési és hirdetési díjak a laptulajdonos címére küldendők.

KIADÓHIVATAL:

Jászberény, Vásár-u. 2., hol hirdetések a legolcsóbban vétetnek fel. — Nyitlter sora 30 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:

Egész évre 9.— K
Fél évre 4.50 K
Negyed évre 2.50 K

A népszövetség hivatása.

Irta: Haller István orsz. gyül. képviselő.

A kereszténység azért volt a középkorban a köz- és magánélet minden megnyilvánulására döntő befolyással, mert tökéletes hitbéli igazságai mellett a társadalmi ember minden szükségletét felölelte. Védté emberi jogát, nevelte tudományra, tanította mesterségre, oktatta őstermelésre. Vezető, támogató karját nyújtotta nemcsak a lelki tökéletesbülés útján, hanem a gazdasági haladás, a kulturális fejlődés rögzös ösvényén is. A lelkével égre törő, a testével földön élő, vagyis az egész embert vette számításba s a hatásaiban csak az igazság által korlátolt hatalmának ez volt fundamentuma. Nem csupán szellemi rokonságot jelentett a keresztény testvériség, hanem jogot arra, hogy az egy hitet vallók a gazdasági és kulturális életben is igénybe vehessék egymás erejét. A gyakorlatba fényesen átvitt jog szülte az első századokban az összetartozásnak azt az érzését, amely a gazdasági életben is a kommunizmussal határos közösséget létesített, ez adta meg azt az erőt a kereszténységnek, hogy vele mindent, nélküle semmit sem lehetett elintézni. A kereszténységben s a kereszténység szerint élt, fejlődött az állam, a társadalom, a törvényhozás, a tudomány és a művészet. S egyiknek sem volt oka megbánni.

Ne kérdezzük, hogy az erő és befolyás ekkora magaslatáról minő mélyre sülyedtünk. Lehetne ugyan még ma is sok mindent megvalósi-

tani velünk, *de lehet nélkülünk, sőt ellenünk is.* És az újkori alkotások és alakulások többsége éppen így nélkülünk és ellenünk foglalta el helyét az életben. Elleneink igen tervszerűen dolgoztak. Tudván azt, hogy a kereszténységnek az az erőssége, hogy az élet minden feladatának megoldásából részt kér magának s az embert soha magára nem hagyja, az élet egyes tereiről igyekezett a valást kizárni. A sorrend ez volt: Az ember legerősebb, de legjobban félrevezethető vágya, a tudásvágy. Először tehát a tudományból igyekezett kiküszöbölni a kereszténységet. Aztán, mivel az emberi hajlandóság irányításában túlnyomó szerepet az anyagi és érzéki okok játszanak, a gazdasági életből zártak ki minden keresztény elvet és szempontot. Így lett „dogmáktól“ és „vallási babonáktól mentes“ a tudomány, felekezeten az állam, naturalista a művészet, így került egymással szembe a tőke és a munka, így indult meg egymás feletti forgása ennek a két malomkőnek, amelyek előbb a társadalmi békét és rendet, azután egymást fogják porrá morzsolni. E mértékben sikerült az emberekkel elhitetni, hogy itt és ott, az életnek ebben vagy abban a megnyilvánulásában nincs szükség a vallásra, oly mértékben fogyott a katolikus egyház befolyása az egyénre, lazult az összetartás hívei között s ennek következtében csökkent befolyása az emberiség életének irányításában.

A kereszténység helyét az antikrisztianizmus vagyis a keresztényellenes irány foglalta el. Politikában, társadalomban, tudományban uralkodik. A kereszténység lett az ellenzék, az emberiség a vesztes. Mert mondjuk ki a cáfolat lehetetlenségének tudatában, hogy az emberiség boldogításában az antikrisztianizmus nem bizonyult szerencsés kezűnek. Amilyen lassan és biztosan emelte az emberiséget a kereszténység, olyan biztosan és rohamosan taszítja a keresztényellenes irányzat a bukás felé. A mióta átvette uralmát, növelte a nyomort, életelvé tette az egoizmust, a rút önzést, proklamálta mindenki harcát mindenki ellen, csatatérre változtatta az élet porondját, amelyen csak dözsölő győzők és átkozódó legyőzöttek vannak. A társadalom épületeinek alapjait mossák az erkölcssteleniség hullámai, csarnokaiban a nyomor süvöltő foradalmi dalát, tetőzetén a gyűlölet fáklája jár gyujtogatva. Az élvezetvágy lobogó szenvedélye szárazzá perzselt már mindent, robbanó anyagot mérhetetlen mennyiségben sikerült már összegyártania s esztelenül dobálja a tűzcsóvákat. Ha nem jön mentesség, lehetetlen elkerülni a katasztrófát.

Az emberiség jelenlegi kormányzó hatalma, a modern pogányság megérett a bukásra. Az ellenzéknek, a kereszténységnek nem lehet többé megelégedni az ellenzékiséggel. A romlásba döntött emberiséghez neki nagy köze van. Ő volt vezére sok-

sok száz éven át. A fejlődés alapját ő teremtette meg, a falakat ő rakta le s a kultúra épületét is ő hozta tehető alá. Nem engedheti meg, hogy sötét ideáiknak, erkölcsstelen érzéseiknek megfelelően fessék tele a falakat azok, akik teremteni nem, csak mázolni, átalakítani, rombolni tudnak. A kereszténységnek az emberiség javára érdekében, a kultúra, a tudomány érdekében vissza kell vívni a régi befolyását és hatalmát a köz- és magánéletre, a politikai és társadalmi mozgalmakra.

Óriás munkával fog ez járni, mert erősen megszállott várakat kell visszahódítani. A munka nem vezethet sikerre, ha csak részt nem vesznek benne az összes katolikusok és pedig külön-külön is és együtt is az összes országok katolikusai. Mind-egyiknek vissza kell hódítani a tőle elfoglalt várakat. A munka már folyamatban van másutt is, nálunk is. A cél a katolicizmus régi pozíciójának visszahódítása. *Az út hozzá a régi öszszetartásnak megteremtése s ezáltal egységes állásfoglalás, egységes és együttes erőfeszítés az összes katolikusok részéről. Ez hivatása a Katolikus Népszövetségnek.*

Ez a hatalmas szervezet, amely az általunk megjelölt cél, a katolikusok összetartásának és egységes erőfeszítésének elérésére kiválóan alkalmasnak bizonyult rövid pár évi szervezkedés után ma már közel negyedmillió tagot számlál kebelében s így a mai Magyarországnak legnagyobb önállóan szervezett tábo-

ra. Az aranykoronás fehérkereszt jelvényt büszkén hordozza ezernyi ezer tag. És folyton nő a tábor szinte önmagától, jeléül annak, hogy az új szervezet közszükséglet, jeléül annak, hogy a meghonosított plánta igen jó talajt lelt a magyar nép szívében. *Az Országos Katolikus Szövetség, mint meghonosító meggyőződött arról hogy a népszövetség az a szervezet, amely magába foglalhatja az egész magyar katolikuságot, az a szervezet, amely által katolikus felebarátunknak, mint társadalmi embernek minden szükségletét felöllelheti, amellyel megteremtheti a régi testvériséget, a régi összetartást s mindent ami ebből természetszerűleg következt.*

A Katolikus Népszövetség tehát megfelelően annak a szükségletnek, amely életre hívta, annak a hivatásnak, amelyet be kell töltenie, olyan társadalmi egyesülés, amely katolikus öntudatra, testvéri támogatásra, minden téren való összetartásra neveli tagjait. Első teendője, hogy egy táborba hozza az összes katolikusokat. Nem tehet tehát sem vagyoni, sem nemi, sem pártpolitikai különbséget tagjai között. Úgy alapszabályaiban, mint szervezetében hiányzik minden, ami partikularizmust jelentene s az összkatolikuság egyesítését akadályozná. Jövendő működésében épügy, mint a multban, *csak egyetemes katolikus szempontok vezethetik.* Emberek, tények, törekvések társadalmi és politikai irányzatok a katolikus szempontjából lesznek elbíráva.

Ami és aki megfelel ennek, azt a népszövetség támogatja, ami nem felel meg, az ellen vagy küzd, ha a katolikus érdekeket sérti, vagy különbözően halad el mellette, ha a katolikus érdekeket nem érinti semminemű vonatkozásban. Az utóbbi kategóriába tartozó dolog kevés fordul elő. Mivel a népszövetség az egész embert akarja felkarolni, azért nem igen van az életnek semmiféle tere, amely a népszövetséget tagjai miatt ne érdekelné. Gazdasági, társadalmi, tudományos, politikai, művészi, irodalmi irányzatok és mozgalmak mindannyian részesek az emberiség útjának kijelölésében. S mert mi nem akarjuk, hogy ez az út a keresztitől mindtávolabb vezessen, a népszövetség által minden egyes határon túlsúlyra akarjuk juttatni a keresztény elemet, hogy az eredő teljesen megfeleljen a keresztény igazságok által ezredév óta nyílegyenesen megálapított életiránynak. Szívesen üdvözlünk tehát a népszövetségben közgazdászt, bölcselőt, politikust, művészt, ha kimondottan a keresztény igazságok alapján áll s ha a maga terén érvényesülésükért egész erővel küzd. *Mert a népszövetségnek minden térről kellene az emberek, mert hiszen az összes katolikusok szövetsége akar lenni.* Nem róhatjuk tehát hibájául ennek, hogy vagyonos, annak, hogy szegény, ennek, hogy aktív politikusi, annak, hogy keresztényszocialista. Katolikusok vagyunk valamennyien s mint ilyeneknek vannak közös vágyaink, közös érdeke-

T Á R C A.

A városi hivatal.

Itt van a nyár perzsel a lég
Forró már a nap sugar,
Délután az irodákba,
Kívüle tán más se jár.
Hej nem úgy van már minálunk
Mint a hogy volt még tavál;
Nem kíván már szabadságot
A városi hivatal!

Minden elmúlt ami régi
Messze vele, sutba hát;
Nem töltik már irodákban
Izzadva a délutánt.
Mosoly száll el ajkairól
S a mosolyban im a dal;
Legboldogabb a világon
A városi hivatal!

Azt mondják az üstökösörl:
Rosz jel, hogyha megjelen.
Nohát ilyent már ne mondjon

Eztán nálunk senki sem.
Mert ki tudja, hátha épen,
— A látszat is arra vall, —
Az hozta meg amit úgy várt
A városi hivatal!

Hála szózat zeng felőlük,
Nem kívánva semmi mást;
Tartsa meg a jó Teremtő
Ezt a rendváltoztatást,
S hogyha majd a tél apó is
Eljön hőcsizmáival,
Ne szenvedjen fény, villany nál
A városi hivatal!

Mennyi szén és mennyi villany
Lesz az ami megmarad,
Amiért a város eztán
Soha többé pénzt nem ad.
És a mellett, mi a legfőbb:
Hogy délután úgy kihál,
Mintha soha nem lett volna
A városi hivatal!

S ha pénzmarad, értetődik:
Kevesebb lesz az adó.

S így fog szólni minden ember:
Jaj de pompás, jaj de jó!
Lehet hogy majd örömben
Egy két polgár benyakal,
S ezt énekl: a városnál
Soh' se legyen hivatal!

Nem hiába volt a jász nép
Mindég bátor és merész,
Minden szépnek üttörője
És minden jó tette kész.
Ime most is mit tevének,
Mitől reng a föld a fal
Kimondták, hogy délelőtt lesz
Eztán csak a hivatal!

Járja hát be röpke szárnyon
Jázmegyénket ez a hír
Minél szebbet, minél jobbat
Még a Jász Ujság sem ír.
Had tudják meg a megyében,
Hogy ma Jászberény vezet
Minden jóbán, minden szépben
S ezért majd a nép szívében
Él hálás emlékezet!

keink. Ezek védelmére egyesültünk a népszövetségben. *A kereteken belül nincs párt a politikai, nincs kizárólagosság a gazdasági irányban.* Ott csak egymás segítségével, csak egymás oktatásával, csak a közös katolikus ügyekkel foglalkozunk. Minden mást elvégezzünk külön külön, mindegyikünk a maga körében, szervezetében, a maga meggyőződése és izlése szerint. A népszövetségből ki van zárva minden tekintet, amely a katolikus erők egyesülésének gátjául szolgálhatna. A jelszó lesz: *a katolicizmus védelmére, egymás segítésére mindnyájan egyesüljünk.*

Hivatásának elérésében alapszabályszerű eszközök segítik a népszövetséget.

A miniszterileg jóváhagyott alapszabály 3. §. így szól: „Szüntelen mozgalmat fejt ki, hogy a katolikus társadalom minél szélesebb rétegeit kebelébe vonja” — Vagyis a népszövetség minden igyekezettel rajta lesz, hogy tényleg az összes katolikusok szövetségévé, minden katolikus célt függetlenül szolgáló egyesületévé legyen. A következő paragrafusokban a hitbéli, politikai és gazdasági nevelés programját adja elő:

4. §. Népgyűléseket, szabadtanításokat, értekezleteket tart, hogy a népet és vezetőit az erkölcsi és gazdasági bajok forrásaitól és azok orvoslásának módjaival megismertesse.

5. §. Folyóiratokkal, röpiratokkal tájékoztatja tagjait a fölmerülő gazdasági, társadalmi és politikai eseményekről és azon feladatokról, melyeket a viszonyok a népszövetségre hárítanak.

6. §. Kioktat a gazdasági szövetkezeti ügyekről, vívmányokról, az ezek terén mutatkozó kereslet és kínálatról, tűz és jégbiztosítási módzatokról stb.

7. §. A katolikus szellemű hírlapokat közös érdekeinket szolgáló dolgozatokkal látja el és a keresztény világrend védelmének módzatairól tájékoztatja.

A *jogvédelemről* és a társadalmi tevékenységről szólnak a következő pontok:

8. §. A központban és lehetőleg szerint a vidéki nagyobb városokban is tájékoztató és védő népirodát szervez, hol a tag peres és perenkívüli, közigazgatási, gyám, adó, katonai, biztonsági, hiteli, gazdasági, szolgálati stb. ügyeiben fölvilágítást és tanácsot nyerhet. Az iroda a hozzá beérkezett és igazoltnak talált panaszokat és sérelmeket a lehetőség szerint oryosoltatni törekszik.

9. §. A hitel, fogyasztási, biztosítási és más gazdasági szövetkezetek szervezésében az illetékesek fölmozdítására tanácsot, tervezettel, nyomtatványokkal, ismertető előadásokkal szolgál a nélkül, hogy a létesült intézmények önkormányzatát korlátozná.

10. §. Hasonló szolgálatokra vállalkoz-

zik a szövetség tagjai számára föállítandó kath. társadalmi egyesületek körül is.

11. §. Kifejlesztői tagjai között az ösztözetartozás érzetét és azokat egymás bajtársi támogatására és védelmére serkenti.

Elvégezi tehát a védelmi feladatot is, úgy okoskodván, hogy a szövetségi tag a szervezetnek ne csak erjét, de hasznát is érezze. Vállalkozik minden munkára a közért és egyese-kért és cserébe nem kíván mást, csak azt, hogy minden tagja öntudatos katolikusnak mutassa magát az élet minden forumán.

Lehetetlen, hogy a mi táborunkban, a katolikusok körében kicsinyelje valaki a katolikus népszövetség óriási fontosságát. Az így megkonstruált népszövetség lehet és ha úgy akarjuk, lesz az az óriás, akinek szívében ott dobog mind a tízmillió katolikusnak vére, akinek idegei körülhálózják az egész magyar katolicizmust, akinek szeme rajta nyugszik minden testrésztünkön. Tud, hall, lát és érez mindent, ami katolikusokkal történik. Örül és szomorodik mindenki egygyel és egy mindenkivel. A népszövetség ezer és százezer karja elfog érni mindenkihez, nem hogy fosztogassa, nem hogy rángassa ide-oda, hanem hogy hóna alá nyuljon, hogy segítse támogassa. Ez az óriás és csak is ez képes lesz a katolicizmusnak Magyarországon is visszaszerezni azt a pozíciót, mely többségünk jogánál fogva megillet minden téren.

„Az aratás ugyan sok, de a munkás kevés!” Álljunk tehát sorba! Aki ebben a szervezetben sem találja meg a maga tehetségének való munkát, ne mondja, hogy a katolikus ügyért dolgozni akar. Eddig sokan voltak, akik a létező szervezeteket sorra kifogásolták. Itt van a legtagabb keretű szervezet. Itt elférünk mindannyian, itt dolgozhatunk valamennyien a közös célért: a keresztény restaurációért, a *jövendő keresztény Magyarországért.*

— **Mandátum átadás.** Mint lapunk mult számában előre jeleztük dr. Almásy László helybeli ügyvédnek, mint a szentendrei választó kerület országgyűlési képviselőjének tegnap délután adta át egy monstre deputáció jákóháalmi kastélyában a mandátumot A 80 tagu küldöttséget gróf Ráday Gedeon Pestvármegye főispánja vezette. Az esti 7 órai vonattal érkezett a küldöttséghez vármegyénk főispánja, Horthy Szabolcs dr. A küldöttség d. u. fél 6 órakor érkezett a jászberényi állomásra ahol jákóháalma község 20 tagu bandériuma élén Paray főjegyző fogadta

az érkezőket s innen hosszú kocsisorokban a városban keresztül egyenesen Jáköhálmára hajtottak. A küldöttségben voltak: Maximovics Szentendre polgármestere, Dr. Almásy Sándor főszolgabíró, Biber Gyula és Angeli Márton esperesek, Krecsarevics Miklós bankigazgató, s a kerület több notabilitása. A mandátum átadásáról szóló részletes tudósításunkat lapzárlata miatt jövő számunkban adjuk.

Panamák a vármegyében. Két fővárosi lapnak vármegyénk árszázéke és főbb tisztviselői ellen tett tendenciozus kirohására vonatkozólag lapunk mult számában tettünk emítést, melyben azon reményünknek adtunk kifejezést, hogy a meghurcolt hivatal és tisztviselők a támadásokkal szemben világos magyarázattal fognak szolgálni. A vármegye árszázéki elnöke Kormos Miklós a „Jász-Nagykun-Szolnokmegyei lapok” szerdai számában „A vármegyei árszázék fegyelmi ügye” cím alatt válaszol a támadásokra, melyben a még nem jogerős fegyelmi határozat kritikájának mellőzésével tüzetes és számadatokkal bizonyító magyarázatát adja a fővárosi lapokban elferdített kijelentéseknek. Főbb vonásaiban kifejtji a megtámadott árszázéki elnök, hogy a vármegyei árpapénztár kezelése teljesen korrekt s hogy az árva pénztár a kérdéses kölcsönöknél egy fillérel sem károsult.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Jásznagykun Szolnok vármegye közigazgatásbizottságaszerdán tartotta Horthy Szabolcs dr. főispán elnöklele alatt rendeshavi ülését, melyen a szakelőadókön kívül gróf Szapáry György, Gorove László dr., Kövér János, Bathó János és Pethes Mihály bizottsági tagok vettek részt. A közigazgatási bizottság a rendeshavi jelentések után a folyó ügyekkel foglalkozott.

Városi közgyűlés. Jászberény r. t. város képviselőtestülete pénteken tartotta első rendeshavi közgyűlését, melynek egyiklegérdekesebb tárgya voltavárosi tisztviselőknél a hivatalos órák megváltoztatása iránti kérelme. A délelőtti, vagy is a félnapos hivatalos órák tartása már az összes állami és vármegyei hivataloknál egyöntetűen be van vezetve s így most már több város követte a felsőbbi jóváhagyással találkozott ezen hivatali újítást. A tisztviselők egészségügye tekintetében előnyös ezen kérelmet városunk polgármestere és pártotól fogadta s így az állandó bizottság egyhangulag javasolta a kérelem teljesítését. A mit sem csökkenő munka idő behozatala nézetünk szerint az ügyvitelre nézve is csak előnyös lehet mert tapasztalati igazság az, hogy egyhuzamban többet lehet dolgozni, mint a szellemi és testi erőt gyöngítő déli megszakítással. A hivatalos óráknak az óhajtott módon való beosztásával még pozitív haszon háromlik például az őszi és téli szezonban a városháztartására is, mert a rengeteg sok hivatalos helyiségben csak félnapig kell fűtést, a nagyköltséget igénylő hivatali világítás meg egyáltalában nem fog kelleni. Ez pedig lényeges megtakarítást fog eredményezni. A képviselőtestületet tehát rövid eszmecsere után ezen helyes álláspontra

helyezkedvén, egyhangulag elhárározta a szervezeti szabály rendeletnek akként való módosítását, hogy a városi összes hivatalokban a hivatalos órák ezentúl május 1-től november 1-ig délelőtt 7 órától d. u. 1 óráig és november 1-től reggel 8 órától délután 2 óráig tartanak, továbbá vasár és ünnepnapokon délelőtt 8 órától 10-ig lesz hivatalos óra a városházán. Ezen hivatali idő nyitás a hozott határozat alapján e hó 15-én lép életbe. Ezen tárgyon kívül elfogadta a közgyűlés a harmadik állami elemi iskola telkére nézve Dr. Kele Józseffel kötött szerződést, mely szerint az új állami iskola számára a város 1000 □-ól területtel és játszótér céljára 583 □- területet bocsájt az állam rendelkezésére a 3. kerületben vásárolt területen. A városi takarékpénztár létesítése tárgyában a városi közgyűlés a vármegye törvényhatósága által hozott határozathoz képest a községi törvény 110. szakasza renelekezése szerint az ügy tárgyalására július 12-ét tűzte ki. A Jászberényben felállítandó 4. gyógyszerár ügyében tett kétrendű kérelem teljesítését a képviselőtestület közegészségügyi bizottság javaslatahoz képest nem véleményezte. A téglagyár létesítésének kérdésében bizottság küldetett ki. A járdák fejlesztése tárgyában tett tanácsi javaslatot a képviselőtestület teljes egészében elfogadta s elhatározta a bemutatott építési terv alapján a járdák folytatólagos kiépítését.

Versenytárgyalás. A vármegyei közutak egyes szakaszaira engedélyezett 660 drb. 16 cm. keresztmetszetű tölgfakerekvető felállításának biztosítása céljából e hó 23-án délelőtt 11 órakor lesz a vármegye-házán megtartva a zártajánlati versenytárgyalás. A feltételek az alispáni ígató hivatalban vannak kitéve.

Gyakorlati

■ ■ ■ katholicizmus.

Fontosság tekintetében egyedül álló dolog az, amire Magyarország kath. férfiai vállalkoznak, mert villámhárítóként akarják meggátolni forrón szeretett hazájukban a vihar kitérését. E vihar szinte már minden országban dühöngve sivit végig, romba döntve mindent, ami jó, nemes és szent.

Mindenki látja azon aknamunkát, melyet az egyedül boldog közérzést kölcsönözó vallásos meggyőződés ellen a hitélet ellenségei folytatnak. Már már ki merik tűzni a minden nemes eszmét támadó harc zászlaját, a törvényhozásban, a város és megyegyűlésekben, nem is szólva az ellenesleges sajtó fenyegető magatartásáról.

Ez az idők jele. Spanyolországban is ezzel kezdődött azon irányzat, mely Ferrer látítása nyomán a bombáig vezetett. Franciaországban is ily jelenségek előzték meg az egyéni és gondolatszabadság, az egyesülési jog és a vallásszabadság barbár módon való letiprását. Nálunk is hasonló lesz az eredmény, ha nem fogunk idejében kieszülni a küzdelemre, s nem fogjuk ezzel megakadályozni a mindent rombadöntő keserves harc kitérését.

Az a legjobb harcos, kinek ez úgy iránt érzett leikeseződése szívöböl fakad. A gyermek, ifjú és eltévelygett férfi szívét kell tehát minden nemes eszme iránt fogékonytá tenni, az erkölcsöt kell visszaállítani azon helyre, mely őt megilleti, mert csak így érhető el a társadalom megtisztulása, a vallás-erkölcsös nevelésben való megerősítése, a családi tűzhely tisztasága, a becsületesség megszilárdítása és a megbízhatóság győzelme.

Ezen jelszavakkal kihimzett zászlót bontott ki annak idején a Kongregáció, melynek működése nem lehet általános, ha nincs az ország központjában egy szerv, mely táplálja, irányítja az egész országban elszórt szervek működését.

Az élte ereje központi szervnek máris nagy dolgok művelésében nyilvánul, csak egy Otthonra van szükség, hogy ezen országos szervezet működésével minden felekezetinek, hazájának, sőt az egész emberiségnek nagy szolgálatot tehessen, mert e Házból fog kisugározni a vallásos érzés jóleső fénye, mely meg fogja világítani a közviszonyok homályait, melyvezéricsillagként fogja megmutatni az utat, a mindjobban kétségbeeső jövő felé, nemcsak a közömbösnek hanem még annak is aki ma még makacs és hajthatatlan.

Természetes, hogy sok félreértéssel, sok — gyakran tán tudatos — félremagyarázásokkal kell találkozni a Kongregációnak hisz az igazságnak mindig voltak ellenségei, de voltak barátai is. Azon áldozatkész jószívek, kiket a magaslatos cél áterzése és kellő értékelése arra birt, hogy sorsjegy vásárlással hozzájárultak a kongregációi otthon létesítéséhez, részesei lehetnek azon lelki örömegeknek, melyeket a nemes munkáért való küzdelem egy jó érzésű szívnek kölcsönöz.

A Kongregációi Otthon az ezer vesztélynek kitétt egyetemi hallgatók lelki tisztaságának megőrzését is célozza a ma közkeletű gonosz jelszavak hódításának meggátlását.

Ezért a budapesti egyetemi hallgatók Mária Kongregációja hálsán köszöni az Otthon építést elősegítő sorsjegy eladók és vevők nemes buzgótságát. Mi pedig, amint a szent cél érdekében lapunk hasábjait eddig is fölajánltuk, most is szíves olvasóink s a jó ügy kedvéért szolgálatot akarunk tenni azzal, hogy mindazoknak, kik egy levelezőlapon a „Jász Ujság“ szerkesztőségébe nevüket és sorsjegyük pontos számát bejelentik, a hűzás után rögtön utána nézünk vajjon sorsjegyüket kihúzták-e nyereménnyel vagy nem s lapunkban megüzenjük. Hűzás lesz június 13-án. Tessék addig írni lapunknak.

Levél a szerkesztőhöz.

Már csak ne haragudgyon a te2intetes szerkesztő úr, mint olyan, hogy ezen pár sorajimmal felkeresni sziveskedek, de olvastam az újságjába, hogy nem kell a magyar embernek a választási jog. Hát mondom — engedelmet, de abba meg nincs igaza. — Mer mér? Mingyár kivilágosodik az én esetemből kifojólag. — Teccik tudni, én

afféle alkalmatossági ember vagyok, mint Mojsé bácsi, hogy mindenütt ott vagyok, ahol valamit keresni lehet, meg egy kis italtara vagyon kilátás, csakhogy nem olyan úr, mint ő. — Téli havat seprek, ha van, nyáron meg hol bőgőt hordozok, hol tekintetes urakat, ha a maguk lábán má nem tudnak harak tenni, hol meg cédulát osztogatok. — De azér, pedig má jó ideje lakok Birinybe a cigánysoron, mégse vagyok szavazó polgár. — Oszt épen itten vót a hiba. — Merhogy most a nagy választás vót, hát ippeg Jákóhalmán jártam, ahol úgyse tudták, hogy szavallok-e, vagy se, oszt csak délfele gyűttem haza. — Így oszt nem is tudtam, hogy itthon milyen gaiba vagyon. — Ahogy a Tulipán előtt mék, hát látom a zászlókat, meg a tollakat. — No mondom, itt is van egy kis kosztolásra kilátás, hát be is mentem. — Hát mingyár a markomba nyomtak egy zászlót, oszt elém állítottak egy pricceltet. — Én oszt illendőnek találtam, hogy lelkesedjek, hát elkajantam, hogy éjjen gróf Aponyi! Hát lstene ne legyen annak a veresképi csaposnak, úgy kidobott az uccára, hogy majd eltört a lábam. — Én azt se tudtam, hogy mér, csak a komám, a Tukora mondta meg, hogy most Gyalog János éjjen! Jól van, mondom, hisz mondtam vóna én, mér nem szóltak. De má nem sziveskedtem visszamenni, hanem a piacnak indultam. Ott is is egy nagy csomó embert, meg zászlót láttam, csak azon csudálkoztam, hogy ijjen hamar letették a képviselőégről a gróf urat. Oszt hogy oda érek, aszongya az egyik magyar, hogy ki éjjen Koczka? Mondok most már tudom, hogy ki éjjen, hát elkajátom, hogy éjjen Gyalog János! De még ki se montam tán egészen, má nekem gyűttek oszt úgy megérdekeltek, hogy most is érzem a hálamat, oszt tetejibe még a rendőrök be is vittek, oszt estig becsuktak a verekedés miatt. Hát ezé kell nekem a választói jog. Mer ha szavazó polgár vagyok, akkor tudom, hogy kire kell szavallani. Most Gyalog Jánosra szavaltam vóna, mer ott olyan kevesen voltak, hogy biztosan serbe-borba fürdettek volna, csakhogy oda szavalljak, nemhogy kidobtak volna. Azér hát éjjen az általános titkos választói jog!

Hát még egyszer engedelmet kérek!

Kocka
birinyi polgár.

UJDONSÁGOK.

— **Mulatság a kath. körben.** Mint már előre jeleztük a helybeli központi katolikus kör kuglizó pályája felavatási ünnepélyét e hó 19-én fogja megtartani a következő műsorral: Délután 5 órakor a kuglizó ünnepélyes megnyitása. Este 8 órakor a kör kertjében felállított lombátoros színpadon színe kerül „Az ékszerék“ című drámai magán jelenet, előadja Beleznayné, Berényi Gizella. Utána a Huszárszerlem című 2 felvonásos vígjáték. Szereplők: Bekésy Gyula, Beleznay Béla, Juscsák Magda, Schultz Lajos, Pakot Ilona, Fribeisz Csöri, Cserely Lajos, Beleznay Ferencz, Gabos Ferencz, Si monyi Gyula és Beleznayné, Berényi Gizella. A meghívókat most bocsájtja ki a rendezőség, jegyek előre várthatók a kör helyiségében. Személyenként a belépődíj 2 korona.

— **Változás a földmives iskolánál.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter Vestsik Vilmos helybeli földmivesiskolai tanári, — lapunk kitűnő toltu gazdasági munkatársát ugyanily minőségben a kecskeméti kir. földmivesiskolához helyezte át, míg ide helyébe Losoney Dezső nevezetett ki Karcagról.

— **Győzelmi lakoma.** Dr. Kiss Ernőnek a kunszentmártoni választókerület országgyűlési képviselőjévé történt megválasztása alkalmából szolnoki barátai és tisztelői hétfőn a szolnoki Kossuth-szálló kerthelyiségében lakomát rendeztek, melyen részt vett dr. Horthy Szabolcs főispán, dr. Benkő Albert alispán, dr. Kürty Albert vm. főjegyző s a megyei tisztikar több tagja valamint Szolnok város több előkelősége. Az első pohárköszöntőt Horthy Szabolcs főispán mondta, mire az ünnepelt képviselő válaszolt.

A karcagi pótválasztás. A Karcagon Falusy Árpád dr. Kossuth-párti és Ábrahám Dezső dr. Jusch-párti képviselőjelöltek között a pótválasztás határidejét a holnap tartandó vármegyei központi választmány — hír szerint — e hó 16-ára fogja kitűzni. A kerületből nyert értesülésünk szerint Falussy megválasztását teljesen biztosra veszik.

— **25 éves találkozó.** E hó 29-én tartják 25 éves találkozójukat azok az urak Jászberényben a városligeti mulatóban, akik a helybeli főgimnáziumban 1885-ik évben tettek érettségi vizsgálatot. Ezek közül Jászberényben lakkak: Almásy Antal városi főjegyző, Dr. Gyárfás Ferenc ügyvéd és Neuberger Ignác fatereszkedő vállalkozó. Az érettségizők nagy része már el halt s így valószínűleg keves számban fognak örvendeni a negyedévszázados viszontlátásnak.

— **Juniális Borsóhalmán.** Gulyás-kóstolás címén jelentjük olvasóinknak, hogy a tanyai iskola évszóra alkalmából Thuránszky Zsigmond — a tantestület ezen derék tagja — juniálist rendez a borsóhalmi

iskola rétjén. — A kitűnően sikerült vizsga alkalmából csütörtökön délután meg is tartották a nevezetes „bor-sóval körített“ gulyás-kóstolást, mely — noha a mai minden téren megnyilvánuló hosszúlere eresztés iránti való ellenszenv indokából pörkölt, kóstolásá varázslódott össze, — minden tekintetben kitűnően sikerült. Derék tantestületünk ugymás iránti szeretetét láttuk itt első sorban megnyilvánulni, amennyiben a kollegák nagyszámban siettek osztozni derékpartársuk háziünnepében. A tanuló testület tagjain kívül szép számban volt azután képviselve itt a kirándulást kedvelő intelligenciánk. Így azután volt sok szép leány, pörkölt, csusza jó bor, jó egészség és szép asszony feleség, ehhez számítva azután a gondos háziasszony szíveslátását, — lehet-e elképzelni, hogy ily körülmények között valaki jól ne találta volna magát. Vacsora után az iskola előtt felállított lomb-sátorban a vendégek és a borsóhalmi ifjak, leányok táncba kaptak és folyt a vigasság a késő éji órákig.

— **Vizsgálatok rendje az áll. főgimnáziumban** f. é. jun. 12-én: rajzkiállítás d. e. 11-12-ig. 15-én: hitan (I. VIII. osztályban:) 16-án: I. a) oszt. magyar latin ny. földrajz. I. b) oszt. természetrajz, számtan, r. mértan. II. oszt. magyar, latin ny. földrajz. 17-én: III. oszt. magyar, latin, német ny. történelem. IV. oszt. természetrajz, mennyiségtan, r. mértan. V. oszt. magyar, latin, görög és pótlék, német, ny. 18-án: VI. történelem, természetrajz, mennyiségtan. VII. oszt. magyar, latin, görög és pótlék német ny. egészségtan. 19-én: d. u. 5 órákor: torna (a tornakertben:) 20-án: I. a) oszt: természetrajz, számtan, r. mértan. I. b) oszt: magyar, latin ny. földrajz II. oszt: természetrajz, számtan, r. mértan. III. oszt földrajz, számtan, r. mértan. 21-én: magánvizsgálatok (az írásbeliek előző nap.) 22-én: IV oszt: magyar, latin, német ny. történelem V. oszt: történelem természetrajz mennyiség tan. VI. oszt: magyar latin, görög

és pótlók német ny. VII. oszt: történelem, természettan, mennyiségtan. 23-án és 24-én érettségi vizsgálatok (szóbeli:) 29-én Te-Deum és záró ünnepély. A vizsgálatok reggel 8 órákor kezdődnek.

— **Vakmerő lopást** követtek el legnagyobb valószínűség szerint — tolvaj oláh cigányok e hó 9- és 10-ke közötti éjjelen Katona János helybeli 4-ik és Koháry András 3-ik kerületi lakosnál. Ugyanis az előbbi két lovat és két lóra való szerszámot, az utóbbitól pedig egy kocsi loptak el. A vakmerő lopást tervszerűleg észrevétlenül hajtották végre és még az éjj folyamán elmenekültek. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tolvajok kézrekerítése céljából és azonnal körözést küldött a helyhatóságokhoz.

— **Mozi a városligetben.** A városligeti mulató kezd felélnkúlni s ez nagyrészen a tulajdonos Hulin István azon ujtásának köszönhető, hogy a közönség mulattatására 10 krajcáros hidpénz mellett esténként ingyenes villamos színházat rendezett be, melynek e heti produkciói is igen érdekesek és kitűnő látványosságok voltak. A műsor mindig változik s így egész nyáron élvezetes lesz a városliget.

Hirdetmény.

A Jászberényi Bortermelők Első Pinceszövetkezete mint Részvénytársaság alakuló gyűlést 1910. június 19-én d. e. 10 órákor tartja meg Jászberényben a városháza közgyűlési termében, melyre a részvényeseket ez uton is meghívják az alpitók.

5980 ki.

1910

Hirdetmény.

A városi tanács mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a Jászági Hitelintézet és Takarékpénztár Részvénytársaság a város határában a cserői dűlőben a pesti út mentén a tulajdonát képező körülbelül 16 kat. hold kiterjedésű, az úgynevezett K. Tóth József féle birtokon gőzüzemő mészhomokkő téglagyár felállítását kelermezte.

Ezen ügyben a tanács a helyszini tárgyalást elrendeli, a helyszinére s 1910 évi június 23.-ának délután 3 óráját határidőül kitűzi. A tárgyalás vezetésével Muhoray Zoltán aljegyzőt bizza meg. Miről a közelebbi és távolabbi szomszédok, általában az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a vonatkozó tervrajzot Jászberény városházánál a kiadóhivatalban megtekinthetik, s kifogásaikat vagy észrevételeiket a helyszini tárgyaláson jegyzőkönyvbe mondhatják.

Kelt Jászberényben, 1010. június 4-én a v. tanács rendes ülésében.

Muhoray Zoltán
jegyző.

Koncsek István
polgármester,

Uri, katonai és polgári szabó.

Van szerencsém értesíteni Jászberény város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy Jászberényben, a Vásár-utca 17 szám alatt

polgári és katonai szabóüzletet

rendeztem be. Ugy a fővárosban, mint az ország nagyobb városaiban szerzett tapasztalatom és gyakorlatom lehetővé tették, hogy a szabászat és ruhavarrás terén a legmesszebb menő modern ízlést és igényeket kielégítem. Üzletemben választékos minták s utolsó divat, illetve előírás szerinti készítek mindennemű uri, katonai és polgári, továbbá sport- és lovaglőöltönyöket a legjutányosabb árban katonai előírás szerint csukaszürke szövetekből tisztí és önkéntesi öltönyöket tényleges és tartalékos tiszturak valamint kívánatra átalakítom azokat az újabb előírás szerinti követelményeknek megfelelőleg.

Mindennemű megrendeléseket pontosan és olcsón teljesítek s kívánatra esetleg levélbeni felhívásra a helyszínére utazom.

Becsés pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

Szekeres Bálint,
uri és katonai szabó.

Aki temploma részére szép és tartós

mise ruhákat

akar szerezni, forduljon rendelésével

Szt Ferenczrendi Mária Missio-
nárusnók zárdájához, Budapest
VII. Hermina u. 21., hol új mise
ruhákat készítenek és régiakat ju-
tányos áron javítanak.

Elismerő nyilatkozat.

A rendelt casula és két dal-
matika igen szép. Gondos kézimunka
s így tartós. Ára szolid a minőség-
éhez képest.

Jászberényi plebánia-hivatal.

Lapkihordók
lapunk nyomdájában
felvételnek.

JÓ KÖNYVEKI

JÓ KÖNYVEKI

MEGJELENT

a Tárkányi-féle Vezérkönyv

a processziókhöz.

Tizenegyedik bővített kiadás. Az
egri egyházm. hatóság jóváhagyásá-
val. Ára erős vászonkötésben, arany
nyomással 1 korona. — Baráczius J.:

Pleb. közös ájtatosságok.

Kiegészítője a Tárkányi-féle Vezér-
könyvek. Igen jó

imakönyv.

Ára egész vászonkötésben 60 fillér.

Az Egri Népkönyvtár

hasznos és tanulságos füzetek, melye-
ket Samassa József dr. bibornok, egri
éresk, ur pásztorleveleiben valóban

hasznos, oktató és nemesítő hatású
olvasmányoknak állít, s alkalmas
eszközöknek arra, hogy a régi vallásos
hiteben már-már megrendült magyar
népet őseink mély vallásosságához
becsületességéhez, hazaszeretetéhez
visszavezéreljék, a következők:

Krassy Félix: **Átok-e vagy áldás?**
Ára 10 fillér.

Vágássy Gyula: **Gondolkozzál!** Ára 10
fillér.

Stolz-Krassy: **Száz jó tanács egy baj
ellen.** Ára 40 fillér.

Stolz-Krassy: **Bölcsőtől az égig.** Ára
40 fillér.

Regények és egyéb művek:

A japán szekrényke.

Regény. Irta: Carruthers Resch. For-

ditotta: Nyizsnyay I. Ára 1 korona.

Az önző.

Regény Irta: Champol (De Lagreze
gróf.) Ford. Nyizsnyay I. Ára 1 kor.

Szelid elbeszélések.

Ford. Nyizsnyay I. Ára 1 kor. 50 fill.

Csepela L. dr.: **Szociális kated.** Ára 20 f.

Danielik J. dr.: **Középkori államtan.** Ára
30 fillér.

Halászy C. dr.: **A választói jog.** Ára
50 fillér.

Ivánovich E. dr.: **Tilos-e a katolikusok-
nak a Szentírást olvasni?** Ára 2 kor.

Vágássy Gy.: **Az égi testek keletkezése.**
Ára 10 fillér.

Megrendelési cím:

Irodalmi Egyesület Eger, Heves vm.

A postaköltség a megrendelő terhe. — Megrendelhető Pesti Péter nyomdájában is.

Nyomatott Pesti Péter könyvnyomdájában, Jászberényben